

PROPOSTES DE LA FEDERACIÓ DE SINDICATS DE PERIODISTES (FeSP) A LES CANDIDATURES DEL 29N EN L'ÀMBIT DEL DRET A LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ

1r.– Aplicació immediata del Reglament Europeu sobre la Llibertat dels Mitjans de comunicació (EMFA)

La Federació de Sindicats de Periodistes (FeSP) demana que s'apliqui amb la màxima urgència el Reglament Europeu sobre la Llibertat dels Mitjans de comunicació (EMFA, per les seves sigles en anglès d'*European Media Freedom Act*), d'obligat compliment, des que va entrar en vigor l'agost de 2025. La FeSP reclama als partits polítics que van votar a favor d'aquest Reglament en el Parlament Europeu que facilitin l'aprovació de les reformes legislatives necessàries perquè la seva implementació sigui urgent, amb l'objectiu de millorar la protecció del dret de la ciutadania a rebre una informació veraç i plural i, en els mitjans de titularitat pública, neutral.

Amb l'aplicació de l'EMFA s'hauria d'assegurar que el sistema mediàtic espanyol compleix amb els següents preceptes que s'hi inclouen:

- a) Limitar la concentració de mitjans.* Per a garantir el pluralisme informatiu real cal aplicar límits en els oligopolis i la concentració en la propietat dels mitjans de comunicació.
- b) Garantir la transparència de la propietat dels mitjans.* Ha de ser creat amb urgència el registre fixat per l'EMFA.
- c) Dotar de recursos a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC).* El Govern ha de proporcionar a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) els recursos econòmics, humans i tècnics necessaris perquè pugui realitzar correctament la seva labor d'organisme regulador de la comunicació. També s'ha de garantir la seva plena independència respecte del Govern.
- d) Mitjans públics.* La FeSP recorda que l'EMFA obliga a adoptar les mesures necessàries per garantir que RTVE, les ràdios i televisions autonòmiques i locals públiques, l'Agència Efe i les agències autonòmiques públiques siguin mitjans totalment independents dels governs respectius, gestionats pels seus professionals sense ingerències externes, amb finançament suficient i, si és procedent, amb la Presidència, el consell d'administració i els directius triats per concurs públic de mèrits.
- e) Consell Estatal de Mitjans Audiovisuals.* Espanya és un dels pocs països de la Unió Europea que no té un organisme independent regulador del sector audiovisual d'àmbit estatal, que garanteixi el funcionament correcte d'aquest servei públic. El Consell Estatal de Mitjans Audiovisuals que preveia el projecte de Llei 7/2010 General de la Comunicació Audiovisual va ser eliminat, argumentant el seu elevat cost econòmic, i aquesta tasca es va encomanar a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC), que no ha pogut realitzar-la amb l'eficàcia necessària per falta de mitjans.

La FeSP sol·licita una modificació de la Llei General de la Comunicació Audiovisual, perquè es creï el Consell Estatal de Mitjans Audiovisuals, independent del Govern i amb finançament públic suficient, similar als que existeixen en altres països de la Unió Europea.

2n.– Periodistes a la peça, col·laboradors/as, 'freelance' i falsos/es autònoms/es

Els col·laboradors i col·laboradores, periodistes a la peça i *freelance* són figures habituals en el periodisme a Espanya, però no tenen cap protecció legal ni dret als beneficis socials que es reconeixen a les persones de les plantilles. La FeSP considera que la situació d'aquest col·lectiu és ignominiosa i vulnera drets fonamentals. Algunes empreses prescindeixen de professionals contractats en la seva plantilla i després continuen utilitzant els seus serveis, però sense cotitzar per ells a la Seguretat Social, com a falsos/es autònoms/es. Els qui treballen sota aquesta fórmula no poden ser considerats com a autònoms/as perquè treballen amb dependència jeràrquica establerta i realitzen els seus productes informatius amb instruccions de les empreses. Són falsos/es autònoms/es. La FeSP exigeix una llei que estableixi els drets i deures de col·laboradors/es, periodistes a la peça i *freelance*, en la qual es reguli la seva inclusió en el Règim General de la Seguretat Social amb la cotització que correspongui per part de les empreses; i regular aquestes figures en els convenis col·lectius i en un acord marc a negociar entre la patronal i els sindicats, en el qual es fixaran unes remuneracions mínimes per als seus treballs, tal com es fa en molts països de la Unió Europea.

Per eliminar la pràctica fraudulenta d'utilitzar falsos/es autònoms/es, que és especialment greu en el cas del fotoperiodisme, i suposa un frau a la Seguretat Social, la FeSP demana que, en col·laboració amb les comunitats autònomes, s'adoptin les mesures necessàries per reforçar la Inspecció de Treball amb la finalitat d'erradicar aquestes pràctiques fraudulentament. La FeSP recorda que aquest és un col·lectiu molt feminitzat, en el qual, per diferents raons, les dones són majoria, per la qual cosa l'impuls de mesures que donin cobertura social al periodisme també contribueix a combatre les desigualtats per motius de gènere en el periodisme.

3r.– Modificar les lleis que restringeixen el dret a la informació i la comunicació

Durant la X Legislatura, el Govern va promoure diversos projectes de llei que van ser aprovats per les Corts Generals i que restringeixen drets de la ciutadania en general i dels i les professionals del periodisme en particular: Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de Protecció de la Seguretat Ciutadana (coneguda com a *Llei Mordassa*), reformes del Codi Penal i la reforma de la Llei d'Enjudiciament Criminal.

La FeSP sol·licita una modificació a fons aquestes lleis per a recuperar els drets que s'han perdut.

4t.– Modificar l'article 66 de la Llei orgànica del Règim Electoral General (LOREG)

L'article 66 de la Llei orgànica 5/1995, de 19 de juny, del Règim Electoral General (LOREG) va ser modificat el 2011 i s'hi va introduir l'obligació dels mitjans de comunicació de titularitat pública de respectar, entre altres, el principi de «proporcionalitat» en les informacions que difonguin en període electoral. També es va establir que les televisions privades han de respectar aquest principi en la informació electoral i en els debats i entrevistes que emetin en aquest període. Aquesta obligació legal és contrària al treball professional dels i les periodistes, perquè condueix a l'absurd que aquests mitjans no poden obrir els seus espais informatius amb la notícia més important del dia quan la protagonitza la tercera o quarta força política per nombre d'escons, per exemple, ni poden dedicar-li el temps que considerin convenient segons el seu criteri professional, sinó que han de respectar el temps que ha fixat prèviament la Junta Electoral corresponent.

La FeSP sol·licita la modificació de l'article 66 de la LOREG perquè s'hi elimini la referència al principi de «proporcionalitat», de tal manera que siguin els i les professionals dels mitjans i no la Junta Electoral els qui decideixin amb criteris professionals com organitzen els seus espais informatius.

5è.– Regular la utilització de la intel·ligència artificial en els mitjans de comunicació

La FeSP considera imprescindible estudiar les conseqüències d'aplicar la intel·ligència artificial en els mitjans de comunicació i adoptar, amb caràcter urgent, les mesures necessàries per garantir que aquesta tecnologia s'utilitzi en benefici de la qualitat i la difusió de la informació, i que en cap cas es faci servir de manera que posi en risc el dret a la informació de la ciutadania, els valors democràtics o el lloc de treball dels i les

periodistes. La FeSP considera que les tecnologies s'han d'utilitzar per millorar la qualitat dels productes periodístics i les condicions de treball dels treballadors i les treballadores i no, com succeeix sovint, per abaratir costos a costa de la qualitat de l'ocupació i de la informació que es dóna en els mitjans, la qual cosa vulnera greument el dret a la informació de la ciutadania. Les Administracions han de promoure que la utilització i aplicació de la intel·ligència artificial formi part de la negociació col·lectiva, tant sectorial com d'empresa.

6è.– Promoció del dret a la informació de la ciutadania

El dret a la informació de la ciutadania està recollit en l'article 20 de la Constitució espanyola, en alguns estatuts de comunitats autònomes i en l'article 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans. No obstant això, una bona part de la ciutadania ignora quins són els seus drets concrets en aquesta matèria. La FeSP reclama a les formacions polítiques que incloguin en el seu programa electoral la necessitat de dur a terme campanyes públiques d'informació a la ciutadania sobre com pot fer valer aquest dret en la vida quotidiana. El Govern ha d'impulsar polítiques contra la desinformació, les mentides i les faules per a defensar una democràcia de qualitat i la convivència pacífica de les persones dins de la societat.

7è.– Foment de la igualtat i contra el ciberassetjament

En els mitjans de comunicació hi ha més dones que homes, però elles es troben en situació de desigualtat tant per accedir als llocs directius com quantitativament en la informació que faciliten els mitjans. A més, cada vegada pateixen més ciberassetjament en les xarxes socials.

La FeSP demana que s'adoptin les iniciatives necessàries per promoure la igualtat real entre homes i dones en el periodisme i per erradicar el ciberassetjament, que afecta sobretot les dones periodistes.

8è.– Drets d'autoria

La FeSP demana que es reconegui en la llei, de manera expressa i sense ambigüitat, que els i les periodistes, fotoperiodistes, dissenyadors gràfics i infografistes són els autors/es de l'obra (literària o gràfica) i titulars dels drets d'autoria, tal com ha declarat la Comissió Europea, i que s'estableixin també els drets que corresponen als editors com a titulars de les plataformes necessàries per a la difusió del treball dels professionals. Aquesta qüestió és especialment important en un moment com l'actual en el que, amb la intel·ligència artificial, s'estan cometent molts abusos en els drets d'autoria en el periodisme.

9è.– Regular el secret professional dels i les periodistes

Encara que han transcorregut gairebé 48 anys des que va ser aprovada la Constitució espanyola, encara no s'ha complert el mandat de l'article 20.d) d'aprovar una llei que reguli el secret professional dels i les periodistes. Això ha permès que, cada cert temps, alguns jutges requereixin a un/a periodista a revelar les seves fonts informatives; fins i tot n'hi ha hagut algun que ha ordenat a la Policia Judicial entrar en la redacció d'un mitjà i requisar els ordinadors i telèfons personals de periodistes.

La FeSP sol·licita una llei reguladora del secret professional dels i les periodistes, en compliment del mandat constitucional. Aquesta norma ha de comptar amb un ampli consens dels grups parlamentaris.

10è.– Llicències d'emissió per als mitjans comunitaris sense ànim de lucre

És necessari i urgent posar fi a la situació d'alegalitat i les dificultats que pateixen els mitjans de comunicació comunitaris sense ànim de lucre.

La FeSP demana que es prioritzi la planificació de l'espectre radioelèctric per als serveis de comunicació comunitaris sense ànim de lucre acollits a la Llei General de la Comunicació Audiovisual, reformada el juliol de 2022, així com avançar en solucions per a altres mitjans de comunicació comunitaris més recents. També

s'han de desplegar mesures de foment que garanteixin la sostenibilitat i desenvolupament del sector dels mitjans comunitaris, per equiparar-los a la situació d'altres països de la Unió Europea.

11è.– Implantar una assignatura d'Educació en Comunicació

La FeSP demana implantar en escoles i instituts una assignatura d'Educació en Comunicació, per formar l'alumnat en alfabetització mediàtica.

12è– Estatut de les persones en pràctiques en les empreses

El projecte d'Estatut de les persones en formació pràctica no laboral en l'àmbit de l'empresa, mal anomenat *Estatut del Becari*, va ser signat pel Ministeri de Treball i els sindicats CCOO i UGT el juny de 2023.

La FeSP reclama l'aprovació d'aquest Estatut, per posar fi als abusos i l'explotació a la qual se sotmet a la majoria dels i les estudiants que fan pràctiques en les empreses i que, excepte excepcions, són utilitzats/as com a mà d'obra gratuïta o molt barata ocupant llocs estructurals en la plantilla.

Octubre 2026